

زیست‌چینه‌نگاری سازندهای سورمه و جلفا در برش چینه‌شناسی هرزند در شمال مرند بر مبنای روزن‌بران

رحیم شعبانیان^{۱*}، مهندس پروانه نژادشیرازی^۲ و فاطمه جوادی نیا^۳

^۱ گروه زمین‌شناسی، دانشگاه پیام نور، مرکز تبریز، تبریز، ایران.

^۲ گروه زمین‌شناسی، دانشگاه پیام نور، مرکز شیراز، شیراز، ایران..

تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۰۵/۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۷/۰۴/۳۰

چکیده

به منظور مطالعه توالی‌های پرمین در برش چینه‌شناسی هرزند، توالی از سنگ‌های رسوبی پرمین به ستبرای ۴۴۸ متر مورد نمونه‌برداری و بررسی دقیق سنگ‌شناسی و چینه‌شناسی قرار گرفته است، که ۸۲ متر قاعده آن شامل سازند سورمه و ۱۰۸ متر شامل سازند جلفا است. سنگ‌شناسی عمده شامل ماسه‌سنگ‌های سفید تا سرخ رنگ، سنگ آهک‌های زیستی تیره تا خاکستری رنگ، آهک‌های نازک لایه است. مرز زیرین توالی به طور نایپوستگی آذربین‌پی، بر روی مجموعه‌ای از سنگ‌های خروجی قرار گرفته و مرز بالای آن با نایپوستگی فرسایشی توسط نهشته‌های سرخ رنگ میوسن پوشیده می‌شود. در این مطالعه ۵۲ گونه از ۳۷ جنس روزن‌بران و ۸ گونه از ۹ جنس جلباک مورد شناسایی قرار گرفته است. بر اساس محتوای فسیلی سن سازند سورمه کویر گردین تا مورگابین و سازند جلفا میدین تا جلوفین پیشین تشخیص داده شده است. بر مبنای پراکندگی روزن‌بران، چهار زیست‌زون تجمعی در سازندهای سورمه و جلفا تشخیص داده شده است.

کلیدواژه‌ها: پرمین، زیست‌چینه‌نگاری، روزن‌بران، هرزند، مرند، ایران.

*نویسنده مسئول: رحیم شعبانیان

E-mail: rahimshabani@yahoo.com

۱- مقدمه

سنگ‌شناسی و اجزای فسیلی آن مورد بررسی دقیق قرار گرفته است، که به شناسایی ۵۲ گونه متعلق به ۳۷ جنس از روزن‌بران فزوولیندی و روزن‌بران غیر فزوولیندی و ۸ گونه از ۹ جنس جلباک‌های سبز، قرمز و جلباک‌های با منشأ نامشخص انجامیده است. توالی مورد بررسی شامل سازندهای دورود، سورمه و جلفا بوده که در مجموع ۴۴۸ متر ستبرای دارد.

۱-۱. سازند دورود

قاعده توالی مورد بررسی شامل حدود ۸۰ متر از ماسه‌سنگ‌های سرخ رنگ تا سفید رنگ با ترکیب سنگ‌شناسی کوارتز آرناتیت تا لیتارتیت است. لایبندی مقاطعه و پراکندگی لکه‌های سرخ اکسید‌آهن از ویژگی‌های این ماسه‌سنگ است. ویژگی‌های صحرایی و ویژگی‌های میکروسکوپی این ماسه‌سنگ‌ها قبل مقایسه با سازند دورود در البرز مرکزی است (Asserto, 1963). توالی آواری مورد مطالعه با نایپوستگی آذربین‌پی بر روی مجموعه‌ای از سنگ‌های خروجی با ترکیب سنگ‌شناسی آندزیت و داسیت قرار گرفته و خود نیز توسط سنگ آهک زیستی، متوسط تا ستبرای لایه با سن کویر گردین تا مورگابین مربوط به سازند سورمه به طور هم شبیه پوشیده می‌شود. تعیین سن سازند دورود به علت عدم وجود فسیل امکان پذیر نبوده و فقط با مقایسه آن با سازند دورود در البرز، (Asserto, 1963؛ Bozorgnia, 1973؛ Jenny-Deshusses, 1983؛ Bozorgnia, 1983؛ Jenny-Deshusses, 1983؛ وزیری، ۱۳۷۱ و پرتوآذر، ۱۳۷۴) سن آسیلین تا ساکمارین در مقیاس اشکوب‌های پرمین تیس قابل پذیرش است.

۱-۲. سازند سورمه

توالی به ستبرای حدود ۲۵۸ متر شامل سنگ آهک زیستی، خاکستری تا تیره رنگ با لایبندی متوسط تا ستبرای لایه که لایه‌های نازک از آهک مارنی و مارن در حد فاصل آن رخمنون دارد، سنگ‌شناسی اصلی سازند سورمه را در برش چینه‌شناسی مورد بررسی تشكیل می‌دهد. این آهک‌ها غنی از مواد آلی بوده و دارای رگه‌های شکستگی پر شده از کلستیت و گرهک‌های (نودول‌های) چرتی است. ویژگی‌های صحرایی و اجزای فسیلی این مجموعه قبل مقایسه با سازند سورمه در البرز مرکزی است (Asserto, 1963). بررسی اجزای فسیلی این ردیف دریایی بیانگر سه تجمع

رخمنون ردیف‌های رسوبی پرمین تاکنون از بخش‌های مختلف شمال باخته ایران گزارش شده است، هر چند بیشتر این بررسی‌ها بر روی ردیف‌های پرمو-تریاس برش چینه‌شناسی کوه الی‌باشی در جنوب باخته جلفا، متمنکز بوده است. از مهم ترین بررسی‌های انجام گرفته بر اساس پراکندگی روزن‌بران و دیگر گروه‌های فسیلی، Reiben (1934)؛ Teichert et al. (1973)؛ Stepanov et al. (1969)؛ Altiner et al. (1981)؛ Bagbiani (۱۳۷۴)؛ پرتوآذر (۱۳۷۵)؛ علیپور (۱۳۷۹)؛ عربی و حمدی (۱۳۸۴)؛ شعبانیان (۱۳۸۶)؛ شعبانیان و همکاران (۱۳۸۶، ۱۳۸۴) و Kozur (2006) اشاره کرد.

از نظر سنی نیز تاکنون سن‌های مختلفی برای نهشته‌های دریایی سازندهای سورمه و جلفا یا ردیف‌های هم از رآنها در برش‌های چینه‌شناسی مطالعه شده در شمال باخته ایران ارائه شده است. برای مثال Stepanov et al. (1969) سن گوادلوبین تا جلوفین، پرتوآذر (۱۳۷۴) گوادلوبین تا جلوفین، باگبانی (۱۳۷۴) بلورین تا جلوفین و شعبانیان (۱۳۸۶) سن کویر گردین تا جلوفین را برای این توالی‌ها در برش‌های چینه‌شناسی الی‌باشی، گلفرج، زال، ایلانلو و سیه باز ارائه نمودند (جدول ۱).

به منظور بررسی و شناسایی روزن‌بران توالی دریایی پرمین و تعیین سن این نهشته‌ها مقطع چینه‌شناسی در باخته بخش هرزند در شمال شهرستان مرند، آذربایجان شرقی انتخاب و مورد بررسی دقیق چینه‌شناسی قرار گرفته است. برش چینه‌شناسی مورد بررسی بخشی از ورقه زمین‌شناسی جلفا (عبداللهی و حسینی، ۱۹۹۶) بوده و در بخش باخته روستای هرزند واقع در ۳۵ کیلومتری شمال مرند قرار داشته و از طریق جاده مرند-جلفا قابل دسترسی است. مختصات جغرافیایی این برش چینه‌شناسی شامل طول جغرافیایی $43^{\circ} 43'$ و عرض جغرافیایی $38^{\circ} 45'$ خاوری است (شکل ۱).

۲- بحث

به منظور بررسی زیست‌چینه‌نگاری از نهشته‌های دریایی سازندهای سورمه و جلفا که دارای روزن‌بران است، در برش چینه‌شناسی هرزند ۸۰ نمونه برداشت و

<i>C.major</i>	<i>P.schwageri</i>	فسلی شاخص است، که سن کویر گندین تا مورگابین را نشان می‌دهد.
<i>Multidiscus padangensis</i>	<i>P.cukurkoyi</i>	Neodiscus-Nankinella Assemblage zone
<i>Hemigordius</i> sp.	<i>Langella perforata</i>	این زیست‌زون شامل پایین‌ترین طبقات سازند سورمق در برش مورد بررسی بوده و شامل ۷۵ متر از آهک‌های ماسه‌ای کرم تا نخودی رنگ با لایه‌بندی ستبر تا متوسط، آهک‌های تیره تا خاکستری و به شدت غنی از مواد آلی است. این مجموعه با ناپیوستگی هم‌شبی بر روی سازند دورود قرار گرفته و دارای مجموعه روزن‌بران و جلبک‌های زیر است.
<i>Langella conica</i>	<i>L.cukurkoyi</i>	فزوولینید:
<i>L.venousa</i>	<i>Nodosinelloides</i> sp.	
<i>Pseudolangella fragilis</i>	<i>Globivalvulina vonderschmitti</i>	
<i>Globivalvulina bulloides</i>	<i>Deckerella clavata</i>	
<i>Pseudovidalina involuta</i>	<i>Deckerella cf. composite</i>	
<i>Aghathammina pusila</i>	<i>Palaeotextularia</i> sp	<i>Nankinella</i> spp. cf. <i>Minojapanella</i> sp.
<i>Hemigordienlla</i> sp.	<i>Climacammmina</i> sp.	<i>N. orbicularia</i> <i>Schubertella</i> sp.
	جلبک :	<i>N.rarivoluta</i> <i>Staffella</i> sp.
<i>Vermiporella nipponica</i>	<i>Gymnocodium</i> sp.	روزن‌بران کوچک:
<i>Tubiphytes obscurus</i>	<i>Gymnocodium bellerophontis</i>	<i>G.uralica</i>
<i>Tubiphytes</i> sp.	<i>Macroporella</i> sp.	<i>Neodiscus ovatus</i>
<i>Anthracoporella spectabilis</i>		<i>Globivalvulina</i> spp.
با توجه به ترکیب جامه روزن‌بران زیست‌زون (<i>Staffella-Palaetextulariid</i>) و مقایسه آن با جامعه روزن‌بران ردیف‌های پرمین آذربایجان (شعبانیان، ۱۳۸۶؛ باغبانی، ۱۳۷۴) البرز (Jenny-Deshusses, 1983 ; Lys et al., 1978; Bozorgnia, 1973)، قفقاز (Leven & Okay, 1996; Koyoglu & Altiner, 1989) و ترکیه (Leven, 1988) مورگابین پیشین در نظر گرفته می‌شود.	<i>Tuberitina</i> sp.	
Globivalvulina-Yangcheina Assemblage zone		<i>T.collosa</i>
این زیست‌زون بالاترین بخش ردیف دریابی سازند معادل سورمق، را در برش چینه‌شناسی مورد بررسی تشکیل داده و حدود ۹۳ متر ستبر دارد.		<i>Langella perforata</i>
فزوولینید:		<i>Langella conica</i>
<i>Nankinella</i> sp.	<i>Staffella iranica</i>	<i>L.ocarina</i>
<i>N.orbicularia</i>	<i>Sphaerulina</i> sp.	<i>Eotuberitina reitlinegaeri</i>
<i>N.inflata</i>	<i>S.meiningensis</i>	<i>Neoendothyra parva</i>
<i>Staffella</i> sp.	<i>Yangcheina hydnei</i>	<i>Neoendothyra reicheli</i>
	روزن‌بران کوچک:	<i>Geinitzina</i> sp.
<i>Pseudolangella fragilis</i>	<i>G.cyprica</i>	<i>Tubiphytes obscurus</i> <i>Vermiporella nipponica</i>
<i>Geinitzina uralica</i>	<i>G.bulloides</i>	<i>Pseudovermiporella sodalica</i> <i>Permocalculus fragilis</i>
<i>G.tuarica</i>	<i>G.graca</i>	هر چند این زون تجمعی دارای روزن‌بران فزوولینیدی شاخص اشکوب کویر گندین یا قدیمی تر مانند <i>Cancellina</i> , <i>Maklaya</i> , <i>Pamirina</i> , <i>Chalaroschwagerina</i> نبوده، ولی مقایسه روزن‌بران این زیست‌زون با جامعه روزن‌بران گزارش شده از توالی پرمین زال (Taraz et al., 1981; Kobayashi & Ishii, 2003, 2004) (شعبانیان، ۱۳۸۶)، آباده (Leven, 1988) و قفقاز (Bozorgnia, 1973; Lys et al., 1978) البرز (پتوآذر، ۱۳۷۴) نشان‌دهنده سن کویر گندین برای زیست‌زون تجمعی <i>Neodiscus-Nankinella</i> است.
<i>G.reperta</i>	<i>Pachyphloia pedicula</i>	Staffella-Palaetextulariid Assemblage zone
<i>Hemigordinella</i> sp.	<i>Piranica</i>	این زیست‌زون شامل ۹۰ متر از آهک‌های تیره تا خاکستری ستبر تا متوسط لایه همراه با درون لایه‌های شیلی است. رگه‌های کلسیتی و گرهک‌های چرتی در سطح سنگ پراکنده است. مجموعه روزن‌بران و جلبک‌های شناسایی شده در این زیست‌زون عبارتند از:
<i>Nodosinelloides</i> sp.	<i>Pachyphloia ovata</i>	فزوولینید:
<i>Climacammmina valvulinoides</i>	<i>Neodiscus</i> sp.	
<i>C. sphaerica</i>	<i>Neodiscus ovatus</i>	
<i>Cribrogenerina sumatrana</i>	<i>N.mirabilis</i>	<i>Staffella</i> spp. <i>Schubertella</i> sp.
<i>Palaeotextulariid</i>	<i>Globivalvulina</i> spp.	<i>S. iranica</i> <i>Dunbarulla</i> sp.
<i>Multidiscus padangensis</i>	<i>G.vonderschmitti</i>	<i>Nankinella</i> sp. <i>Pseudofusulina</i> sp. (or <i>Skinnerella</i> sp.)
	جلبک :	<i>N.kawadai</i> <i>Pseudoendothyra</i> sp.
<i>Gymnocodium</i> sp.	<i>Anthracoporella spectabilis</i>	روزن‌بران کوچک:
<i>G.bellerophontis</i>	<i>Ungdarella uralica</i>	<i>Pachyphloia</i> spp.
<i>Mizzia velbetina</i>	<i>Vermiporella nipponica</i>	<i>P.pedicula</i>
<i>Macroporella</i> sp.	<i>Tubiphytes</i> sp.	<i>P.ovata</i>

ایران مرکزی (طاهری، ۱۳۸۰)، زاگرس (Insalco et al., 2006) و ناحیه دوراشام در نخجوان (Kotlyar et al., 1984) معرف سن اشکوب میدین تا جلفین پیشین برای بالاترین بخش پرمین در برش هرزندات است.

۳- نتیجه‌گیری

بررسی نهشته‌های پرمین در برش چینه‌شناسی هرزند معرف رخنمون سازندهای دورود، سورمق و جلفا است. محتوی فسیلی سازنده سورمق بیانگر سن کوبرگندین تا مورگابین و سازنده جلفا معرف اشکوب‌های میدین و جلفین پیشین است. همانند دیگر ردیف‌های دریابی پرمین در آذربایجان و البرز روزنبران فوزولینیدی از تنوع گونه‌ای و پراکنده‌گی کمی برخوردار هستند.

در این مطالعه ۵۲ گونه مربوط به ۳۷ جنس از روزنبران و ۸ گونه از ۹ جنس جلبک مورد شناسایی قرار گرفته است. این پژوهش نشان می‌دهد که با وجود نبود زیای (فونای) فوزولینیدی شاخص هر یک از اشکوب‌های پرمین میانی و پسین در برش چینه‌شناسی مورد مطالعه، جامعه روزنبران و جلبک‌های آن شباهت زیادی با مجموعه روزنبران البرز، ایران مرکزی و نواحی قفقاز دارد. هر چند روزنبران با دیواره بلورین وابسته به خانواده Staffellidae در کل ردیف دریابی پرمین گسترش داشته، ولی اندازه صدف آنها در طی اشکوب‌های میدین و جلفین پیشین کاهش قابل توجهی را نشان می‌دهد.

شکل ۱- نقشه راه‌های دسترسی به منطقه مورد مطالعه و محل نمونه‌برداری

با مقایسه جامعه روزنبران زون تجمیعی یادشده با روزنبران پرمین البرز، ایران مرکزی، آذربایجان، ترکیه، قفقاز و دیگر بخش‌های تیپس نشان‌دهنده سن پرمین پسین است.

۴-۲. سازنده جلفا

توالی به سمتراز حدود ۱۰۸ متر شامل سنگ‌آهک زیستی نازک تا سبز لایه، خاکستری تا تیره رنگ که لایه‌های نازک از آهک مارنی و شیل در حد فاصل آن رخنمون دارد، سنگ‌شناسی اصلی سازنده جلفا را در برش چینه‌شناسی مورد بررسی تشکیل می‌دهد. بررسی صحراوی و مطالعه مقاطع نازک بیانگر وجود بقایای فسیل بازوپایان، مرجان، بربوزوآ، خارپوست، جلبک و روزنبران است.

در برش چینه‌شناسی مورد مطالعه آهک‌های نازک لایه سازنده جلفا توسط نهشته‌های قاره‌ای سرخ رنگ با ناپیوستگی هم‌شیب پوشیده می‌شود. مقایسه سنگ‌شناسی این واحد آواری با واحد‌های سنتگ‌چینه‌ای مشابه در منطقه مورد بررسی و داده‌های زمین‌شناسی نقشه زمین‌شناسی ورقه جلفا (عبداللهی و حسینی، ۱۳۷۵) بیانگر سن میوسن است.

Hemigordiopsis-Reichelina Assemblage zone

این زیست‌زون بالاترین بخش ردیف دریابی پرمین را در برش چینه‌شناسی مورد بررسی تشکیل می‌دهد. سمتراز این زیست‌زون ۱۰۸ متر بوده و ترکیب جامعه روزنبران آن بیانگر سن میدین تا جلفین پیشین است. سنگ‌شناسی این زیست‌زون شامل سنگ‌آهک نازک لایه و سنگ‌آهک مارنی است که به طرف بالا به آهک‌های سبز لایه ختم می‌شود. جامعه روزنبران آن شامل جنس‌ها و گونه‌های زیر است:

فوزولینید:

<i>Pseudoendothyra constricta</i>	<i>Reichelina cribroseptita</i>
<i>Dunbarilla simplex</i>	<i>Schotenella</i> sp.
<i>Nankinella</i> sp.	<i>Pisolina sphaerica</i>
<i>N.loeiensis</i>	<i>Pseudoendothyra</i> sp.
<i>Staffella minor</i>	

روزنبران کوچک:

<i>Globivalvulina vonderschmitti</i>	<i>Nodosinelloides</i> sp.
<i>Hemigordius</i> sp.	<i>Paraglobivalvulina mira</i>
<i>Protonodosaria praecursor</i>	<i>P. globosa</i>
<i>Pseudolangella doraschamensis</i>	<i>Frondina permica</i>
<i>Aghathammina</i> sp.	<i>Neodiscus</i> sp.
<i>Geinitzina</i> sp.	<i>Dagmarita</i> sp.
<i>Geinitzina postcarbonica</i>	<i>Rectostipulina quadrata</i>
<i>Hemigordiopsis</i> sp.	

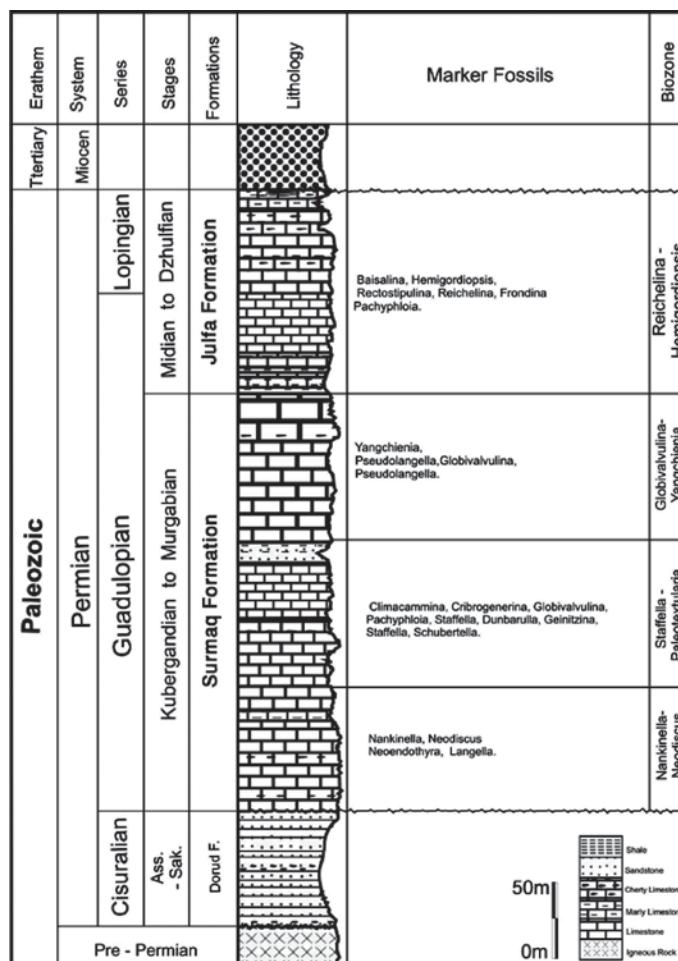
جلبک:

<i>Ungadarella uralica</i>	<i>Pseudovermiporella sodalica</i>
----------------------------	------------------------------------

فراآنی روزنبران پوسته پورسلازوی همراه با فوزولین‌های با صدف‌های کوچک از ویژگی ردیف‌های دریابی پرمین با سن میدین- جلفین پیشین برش هرزند است. جامعه روزنبران زیست‌زون تجمیعی دارای روزنبران کوچک شاخص اشکوب میدین مانند، *Reichelina* - *Hemigordiopsis* و اشکال شاخص جلفین مانند *Paraglobivalvulina*, *Hemigordiopsis*, *Codonofusiella*, *Frondina*, *Rectostipulina* است. مقایسه روزنبران زیست‌زون D با جامعه روزنبران پرمین پسین ایران در آذربایجان (پرتوآذر، ۱۳۷۴؛ باغبانی، ۱۳۷۵؛ Bozorgnia, 1973 & Lys et al., 1978)، البرز (Altiner et al., 1981) و شعبانیان، ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷، (www.SID.ir

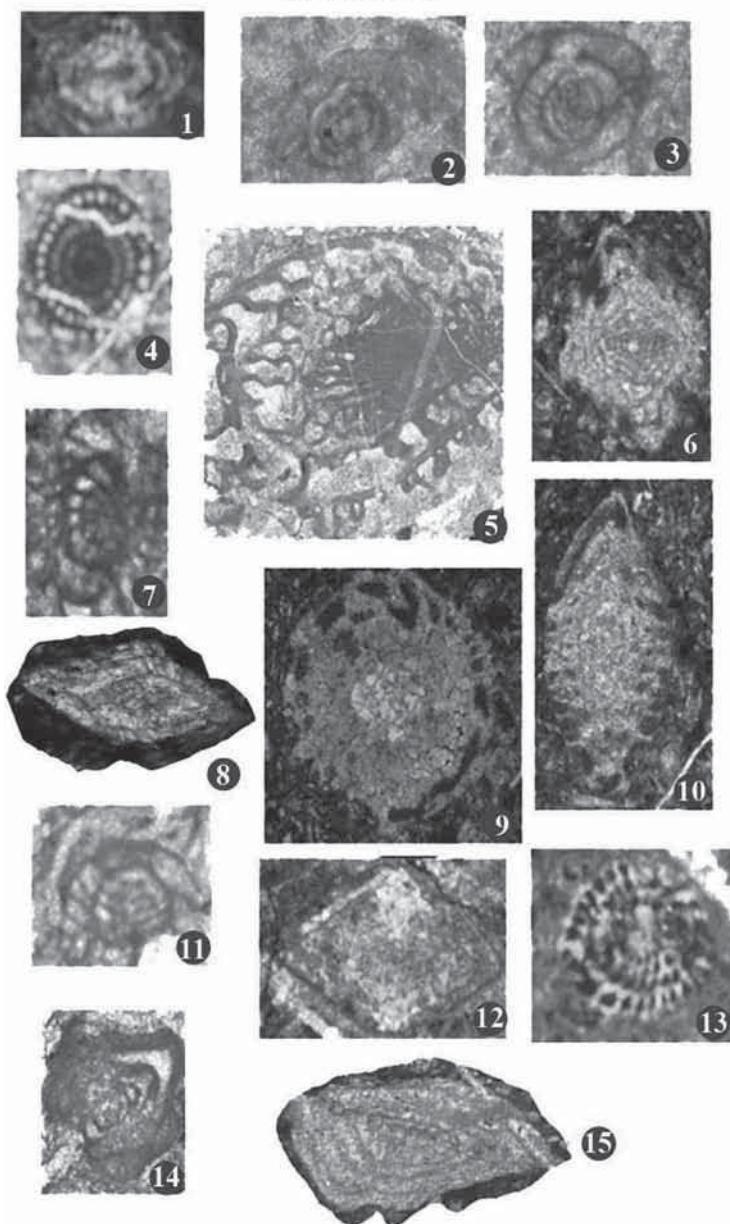
جدول ۱- مقایسه توالی ها در برش های چینه شناسی الی باشی، گلفرج و زال.

Ali Bashi Stepanov <i>et al.</i> 1969		Ali Bashi Teichert <i>et al.</i> 1973		Ali Bashi Partoazar 1375		Golfaraj Baghbani 1374		Zal Shabanian 1386	Harzand This study 1387	
تریاس	G	G	تریاس	الیکا	تریاس	الیکا	تریاس	الیکا		تریاس
	F beds									
زون تاریخی	E beds	Ali bushi Formation	Dorashmian							
Dzhulfian	C-D Beds		Dzhulfian	Ali bushi	Late dzhulfian + Dorashmian	Hambast	Dzhulfian - Dorashmian	آلی باشی		Dormation
عده‌گرانی	B Unit	B Unit	Gaudalupian	Julfa	Dzhu lfian	Abadeh	Midian	بلفنا	بلفنا	
	A Unit	A Unit		Surmaq	Gaud	Surmaq		سورمی	سورمی	
						Vazhnan		دورود	دورود	Ass. - Sak.
								Kuber- Margolian		

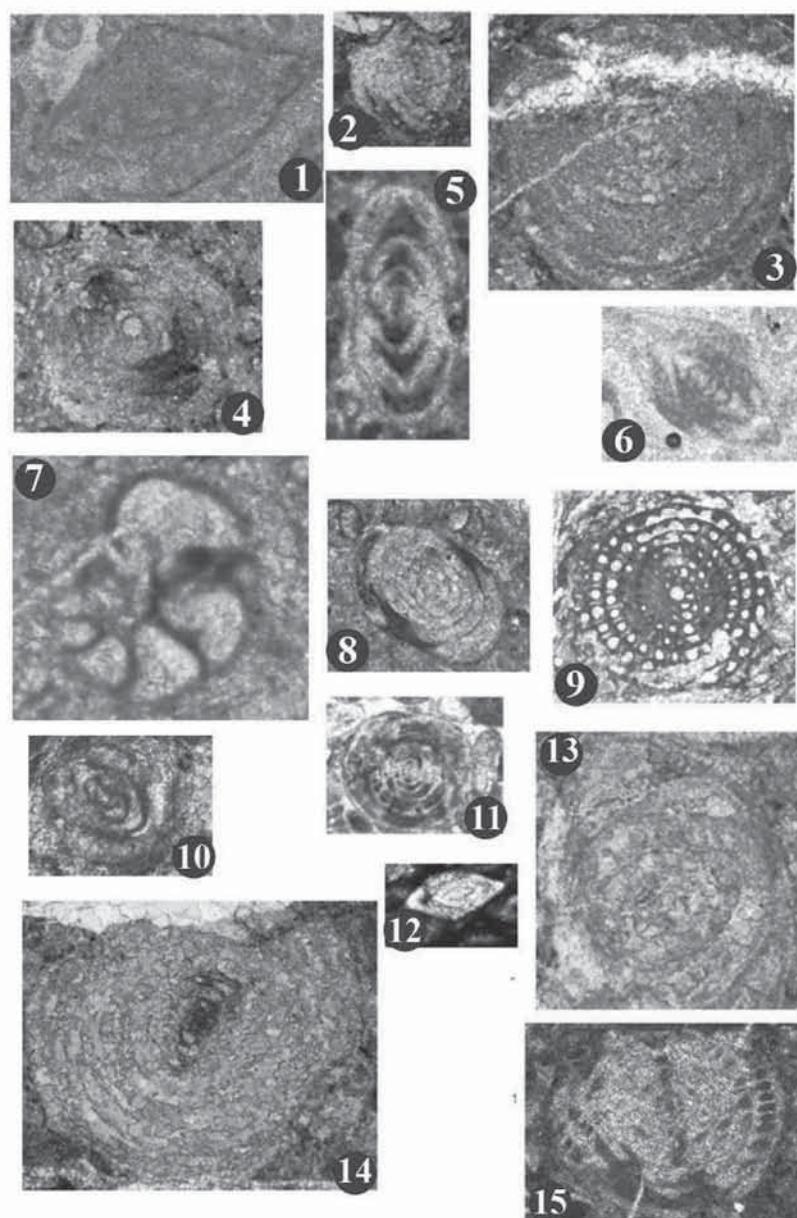
شکل ۲- ستون چینه‌شناسی و زیست‌زون‌های تجمعی در برش چینه‌شناسی مورد مطالعه

PLATE I

- Fig. 1- *Nankinella minor*, subaxial section, 100X .
 Fig. 2- *Dunbarula* sp., axial section, 100X .
 Fig. 3- *D.simplex*, subaxial section, 100X .
 Fig. 4- *Yangcheina* sp., subsagittal section, 40X .
 Fig. 5- cf. *Pseudofusulina* sp., tangential section, 40X.
 Fig. 6- *Staffella elegansula*, axial section, 40 X .
 Fig. 7- *Reichelina* sp., subsagittal section, 100X .
 Fig. 8 - *Nankinella kawadai* ,subaxial section, 40X.
 Fig. 9 - *Staffella iranica*, subsagittal section, 40X .
 Fig. 10- *Nankinella* sp., subaxial section,40X .
 Fig. 11 – *Dunbarula simplex*, subaxial section,100X .
 Fig. 12&13 – *Nankinella orbicularia*,12- axial section, 40X. & 13- sagittal section, 40 X .
 Fig. 14 – *Pseudoendothyra* cf. *constricta*, axial section, 100X .
 Fig. 15 – *Nankinella loeiensis*, subaxial section,40X .

PLATE II

- Fig. 1- *Nankinella* sp., axial section, 100X .
 Fig. 2- *Nankinella inflata*, axial section, 40X
 Fig. 3- *Staffella* sp., subaxial section, 40X
 Fig. 4 - *Nankinella* cf. *inflata*, axial section, 40X .
 Fig. 5- *Staffella* sp., axial section, 100X .
 Fig. 6- *Reichelina cribroseptita*, axial section, 100 X.
 Fig. 7- *Globivavulina cypriaca*, subaxial section, 100.
 Fig. 8 – *Neodiscus ovatus* , subaxial section, 40X.
 Fig. 9 – *Yangcheina hydeni*, sagittal section, 40 X.
 Fig. 10 – *Reichelina* sp., axial section, 100 X.
 Fig. 11 – *Pisolina sphaerica*, sagittal section, 40 X.
 Fig. 12 – *Nankinella* sp. axial section, X100
 Fig. 13 – *Neodiscus plectogyroformis*, subsagittal section, 40 X.
 Fig. 14 – *Sphaerulina iranica*. Subaxial section, 40 X.
 Fig 15.- *Nankinella inflate*, axial section, 40 X.

PLATE III

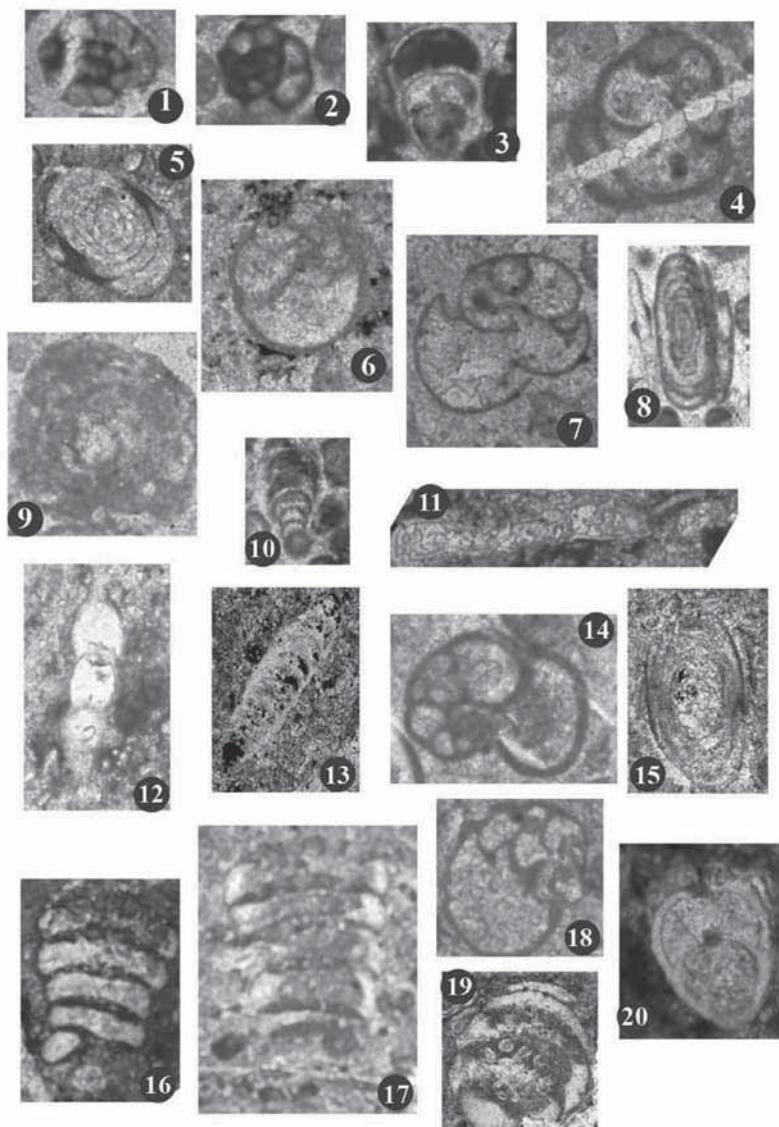
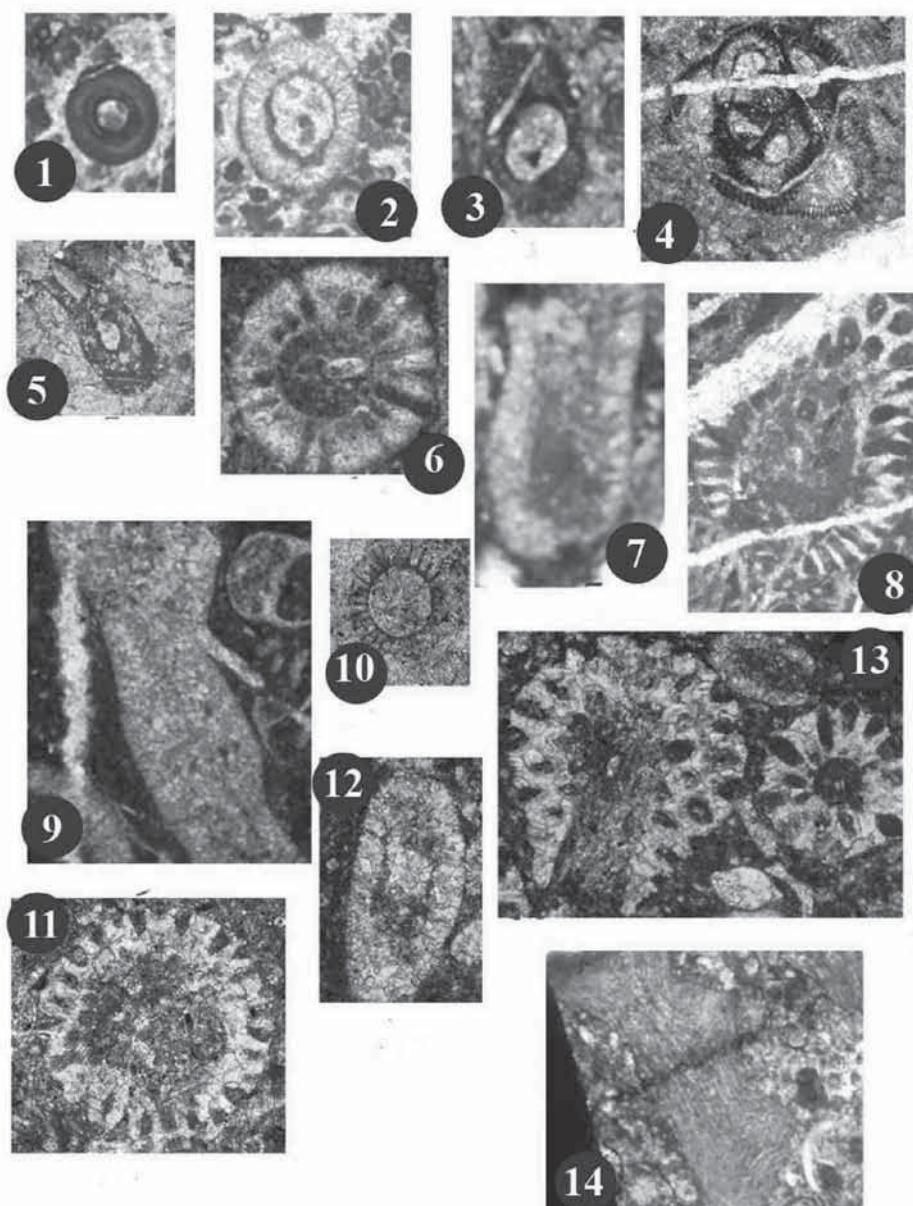
Fig. 1- *Neoendothyra reicheli*, sagittal section, 100X.Fig. 2- *Neoendothyra parva*, sagittal section, 100X.Fig. 3- *Pseudolangella fragilis*, subaxial section, 100X.Fig. 4- *Globivalvulina bulloides*, axial section, 40X.Fig. 5- *Langella perforata*, axial section, 40X.Fig. 6- *Paraglobivalvulina globosa*, axial section, 40X.Fig. 7- *Paraglobivalvulina mira*, subaxial section, 40X.Fig. 8 - *Aghathimmina cf. pusila*, axial section, 100X.Fig. 9 - *Hemigordiopsis* sp., sagittal section, 100X.Fig. 10 – *Nodosinelloides* sp., subaxial section, 40X.Fig. 11 – *Rectostipulina quadrata*, axial section, 100X.Fig. 12 – *Protonodosaria praecursor*, axial section, 100X.Fig. 13 - *Pachyphloia iranica*.subaxial section, 40X.Fig. 14 – *Globivalvulina cyprica*, sagittal section, 100X.Fig. 15- *Multidiscus padangensis*, axial section, 100X.Fig. 16 *Climacammina major*, axial section, 40X.Fig. 17- *Climacammina moelleri*, axial section, 40X.Fig. 18- *Globivalvulina vonderschmitti*, axial section, 100X.Fig. 19- *Climacammina sphaerica*, axial section, 100X.

PLATE IV.

Fig. 1- *Tubiphytes obscurus*, sagittal section, 40XFig. 2- *Permocalculus* sp., sagittal section, 40XFig. 3- *Pseudovermiporella sodalica* ,subsagittal section, 40X.Fig. 4- *Vermiporella nipponica* sagittal section, 100X,Fig. 5- *Tubiphytes* sp., axial section, 40X.Fig. 6- *Anthracoporella spectabilis*, sagittal section, 40X.Fig. 7- *Permocalculus plumosus*, axial section, 40X.Fig. 8 - *Macroporella apachena* ,subaxial section, 40X.Fig. 9- *Gymnocodium bellerophontis*, axial section, 40X.Fig. 10- *Anthracoporella spectabilis*, sagittal section, 100X.Fig. 11- *Mizzia velbitina* sagittal section, 40X,Fig. 12 - cf. *Gymnocodium* sp. axial section, 40X.,Fig. 13- *Mizzia velbetina*, sagittal section, 40XFig. 14 - *Ungdarella uralica*, sub axial section, 40X.,

كتابنگاري

- با غانی، د.، ۱۳۷۵- لیتواستراتیگرافی و بایو استراتیگرافی نواحی آباده - شهرضا و جلفا. رساله دکتری زمین شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی. ۱۶۸ صفحه.
- پرتو آذر، ح.، ۱۳۷۴- سیستم پرمین در ایران، طرح تدوین کتاب، سازمان زمین شناسی کشور، ۳۴۰ صفحه.
- پرتو آذر، ح.، ۱۳۷۰- بازنگری روی طبقات پرمین و مرز پرمین تریاس در ناحیه جلفا ایران. دهمین گرد همایی علوم زمین، سازمان زمین شناسی، صفحات ۱۳-۶.
- شعبانیان، ر.، خسرو تهرانی، خ. و مونمنی، ا.، ۱۳۸۴- روزنبران پرمین بالایی در شمال غرب ایران. نهمین همایش انجمن زمین شناسی.
- شعبانیان، ر.، خسرو تهرانی، خ. و مونمنی، ا.، ۱۳۸۶- چینه شناسی و دیرینه شناسی واحد های سنگی پرمین در شمال غرب ایران. فصلنامه علوم زمین، شماره ۶۳، صفحات ۹۸-۱۰۷.
- شعبانیان، ر.، ۱۳۸۶- میکرو بایو استراتیگرافی، میکروفاسیس و محیط رسوبی زمین های پرمین در شمال غرب ایران، پایان نامه دکتری، دانشگاه شهید بهشتی، ۲۵۰ صفحه + ۲۶۹ پلیت.
- طاهری، ع.، ۱۳۸۰- چینه نگاری رسوبات پرمین در حوضه طبس. رساله دکتری - دانشگاه اصفهان، ۱۵۲ صفحه.
- عبدالهی، م. و حسینی، م.، ۱۳۷۵- نقشه زمین شناسی ورقه ۱۰۰۰۰: جلفا، سازمان زمین شناسی کشور.
- عربی، ل. و حمدی، ب.، ۱۳۸۴- بیو استراتیگرافی رسوبات مرز پرمین - تریاسیک در برش زال واقع در شمال باختری ایران (زال)، بیست و چهارمین همایش علوم زمین.
- علیپور، ل.، ۱۳۷۹- بیو استراتیگرافی و لیتو استراتیگرافی واحد های سنگی سیستم پرمین در ناحیه شمال غرب جلفا. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد شمال کلاتری، ا.، ۱۳۷۳- بیو استراتیگرافی رسوبات پرمین در زاگرس. سازمان زمین شناسی طرح تدوین کتاب، شماره ۹۵، ۸ صفحه.
- ласمی، ی.، ۱۳۷۹- رخسارهای رسوبی و چینه نگاری سکانسی نهشته های پر کامبرین بالای و پالزوئیک ایران. سازمان زمین شناسی طرح تدوین کتاب، ۱۸۰ صفحه.
- لطف پور، م.، ۱۳۸۴- چینه شناسی توالی ها - محیط های رسوبی و بایو استراتیگرافی سازند های دلان و کنگان در زاگرس جنوبی با نگرشی ویژه بر مرز پرم - تریاس. پایان نامه دکتری، دانشگاه شهید بهشتی، ۴۲۰ صفحه + ۶۲ پلیت.
- وزیری، س. ح.، ۱۳۷۱- گستره واحد های سنگی سیستم پرمین در ناحیه آبیک - هیو (البرز مرکزی)، فصلنامه علوم زمین، سازمان زمین شناسی ایران، شماره ۷، صفحات ۵۹-۴۴.

References

- Altiner, D., Baud, A., Guex, Y. and Stampfli, G., 1980- La limite Permien – Trias dan quelques localite du moyen – orient recherches stratigraphique et miropaleontologique. Rivista Italiana di Paleontologie Stratigraphia. 101, 235-248.
- Asserto, R., 1963- The Paleozoic formation in Central Elbourz (Iran). Rivista. Ital. Paleont. Strat., 69, 503- 543.
- Baghbani, D., 1997- Correlation chart of selected Permian strata from Iran. Permophiles, No30,24-25.
- Bozorgnia, F., 1973- Paleozoic foraminiferal biostratigraphy of central and east Alborz Mountains, Iran. National Iranian Oil Company. Geological Laboratories Publication. No. 4, 185 P.
- Glaus, M., 1964- Trias und Oberperm in zentralen Elburs (Persien). Eclogae geol.Helv., 57/2 , 497- 508.
- Golshani, F., Partoazar, H. and Seyed –Emami, K., 1986- Permian –Triassic boundary in Iran. Mom.Soc.Geol.Ita., 5, .257- 262.
- Jenny- Deshusses, C., 1983- Le Permien de l'Elbourz central et oriental. (Iran): stratigraphie et micropaleontologie (foraminifers et algues). These Uni. Genev. no 2103, 214p.
- Jin, Y., Wardlaw, B. R., Glenister, B. F., Kotlyar, C. V., 1997- Permian chronostratigraphy subdivision. Episodes, 20(1) 10-13.
- Kahler, F. and Kahler, G., 1977- Fusuliniden (foraminifera) aus dem Karbon und Perm von Westanatolien und Iran. Mitt. Osterr. Geol. Ges . 70,pp 187- 269.
- Kobayashi, F., 1999- Tethyan uppermost Permian (Dzhulfian and Dorashamain) foraminiferal fauna and their paleogeographic and tectonic implication. Paleo 3., 150, 279-307.
- Kobayashi, F. and Ishii, K. I., 2004- Permian Fusulinaceans of the Surmaq formation in the Abadeh region, central Iran. Rivista Ital. Paleon. Strat 109 (2), 307- 337.
- Kobayashi, F. and Ishii, K. I., 2003- Paleogeographic analysis of Yaftashian to Midian fusulinaceans of the Surmaq formation in the Abadeh Region, central Iran. Journal.of Foraminifera Research, 33 (2) , 155- 165.
- Kotlyar, G. V., Zakharov Yu., D., Kropatchev, G. S., Pronina, G. P., Chedua, I. O. and Burago, V. I., 1989- Evolution of the latest Permian biota – Midian regional stage in the USSR. Izdatelstvo. "Nauka" 184p.
- Kotlyar, G. V., Zakharov Yu., D., Koczyrkewicz, B. V., Kropatcheva, G. S., Rostovcev, K. O., Chedua, L. O., Vusk, G. P. and Guseva, E. A. 1984- Evolution of the latest Permian biota – Dzhulfian and Dorashamian regional stages in the USSR. Izdatelstvo "Nauk" 199p.
- Koyluoglu, M. & Altiner, D., 1989- Micropaleontologie et biostratigraphie du Permien superieur de la region d Hakkan (Se Turquie). Revue de Paleobiologie, 8: 467-503.
- Kozur, H. W., 2006- Biostratigraphy and event stratigraphy in Iran around the Permian – Triassic Boundary: Implications for the causes of the PTB biotic crisis. Global and Planetary change, 146, 1-20.
- Leven, E. Ja. and Okay, A. I., 1996- Foraminifera from exotic block permo–Carboniferous limestone block in the Karakaya complex. northwestern Turkey. Rivista Italiana di paleontologie e Stratigrafia, 109,55-64.
- Leven, E. Ja., 1981- Permian -Tethys stages scale and correlation of sections of the Mediteranean – Alpine folded Belt. IGCP,3(5),100-112.
- Leven, E. Ja., 1988- Permian Fusulinid assemblages and stratigraphy of the Transcaucasia. Rivista Italiana di Paleontologie et Stratigrafia, 104 (3) , 299- 328.
- Lys, M., Stampfli, G. and Jenny, J., 1978- Biostratigraphie du Carbonifere et du Permien de l'Elbourz oriental (Iran du Ne). Note du Laboratoire de Paleontologie de Universite de Geneve, 10: 63-78.

- Pronina, G. P., 1988- The late Permian smaller foraminifers of Transcausus. *Revue de Paleobiologie, Benthos* 86 spical, 2, 89 – 96.
- Rieben, H., 1934- Contribution a geological de l" Azerbeidjan Persan, D. Soc. Neuchatel. Sci, Nat., 59, 19-144.
- Stepanov, L. D., Golshani, F. and Stocklin, J., 1967- Upper Permian and Permian- Triassic boundary in North Iran. Geological Survey of Iran, Report, 12, 72 + XV plate.
- Taraz, H., Golshani, F., Nakazawa, K., Shimuzu, D., Bando, Y., Ishii, K., Murata, M., Okimura, Y., Sakagami, S., Nakamura, K. and Tokuoka, T., 1981- The Permian and the lower Triassic system in Abadeh region, central Iran. Kyoto University, Geology and Mineralogy series, Faculty of Science Memoris, 47, 66-133.
- Teichert, C., Kummel, B. and Sweet, W., 1973- Permian - Triassic strata, Kuh-e-Ali Bashi, northwestern Iran. *Bull. Mus. Com. Zool.*, 145 (8), 359 – 472.